

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 540
van **KATRIEN SCHRYVERS**
datum: 23 mei 2016

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Huizen van het Kind - Aandacht voor ouders en adolescenten

Op 20 november 2013 keurde het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning goed. Dit decreet behandelt onder meer de oprichting van de Huizen van het Kind.

Elk lokaal bestuur en elke lokale actor die relevant is voor de preventieve gezinsondersteuning, kan een initiatief nemen tot het organiseren van een Huis van het Kind. Elk initiatief verloopt in samenwerking met het lokaal bestuur. Bij gebreke aan initiatief neemt het lokaal bestuur het initiatief op zich (art. 7).

Een Huis van het Kind brengt een divers aanbod op het vlak van preventieve gezinsondersteuning bijeen. Minimaal gaat het om een aanbod op het vlak van preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning, alsook om activiteiten die tot doel hebben om de ontmoeting en de sociale cohesie te bevorderen. Dit aanbod kan onder verschillende vormen worden aangeboden (art. 8).

Elk Huis van het Kind heeft een uniek werkingsgebied, dat intragemeentelijk, gemeentelijk of intergemeentelijk vorm krijgt (art. 9).

Op vraag van o.m. het Kinderrechtencommissariaat werd het ontwerp van decreet houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning geamendeerd, opdat kinderen en jongeren in het decreet ook expliciet benoemd zouden worden als doelgroep. Die explicitering werd verder doorgetrokken in het uitvoeringsbesluit (besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning).

De voorwaarde dat kinderen en jongeren als doelgroep van de Huizen van het Kind ook rechtstreeks dienen te worden aangesproken, bevindt zich op het niveau van de samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind. Dat stelde de minister in zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 465 van 12 maart 2015.

Er gaan nu echter ook stemmen op die de bedenking maken dat de Huizen van het Kind te veel aandacht schenken aan het opgroeiende jonge kind en te weinig aan de ouder en de adolescent. Het jonge kind wordt de belangrijkste, zo niet de enige, doelgroep van de professionele opvoedingshulp. Nochtans wordt een kind het best geholpen door de ouders te helpen. Ouders moeten zich dan wel kwetsbaar opstellen. In de praktijk moeten ze de aandacht voor hun kind dan delen met een hulpverlener. Die verhouding kan echter mank lopen, nl. als de hulpverlener zich gelijk stelt aan de ouders of hen zelfs

overtroeft. Dat maakt dat ouders zich niet begrepen en zelfs mislukt voelen, waardoor ze zich enigszins afzijdig beginnen houden en de hulpverlener hen gaat bestempelen als onverschillig en inderdaad minder begrip toont. De ouder dreigt dan af te haken.

Gepleit wordt dan ook voor een hulpverlening die meer oog heeft voor het standpunt van de ouders. Aangehaald wordt dat aan de Vlaamse hogescholen en universiteiten ouderbegeleiding amper wordt onderwezen. Het komt erop aan dat hulpverleners onbevooroordeeld ouders moeten kunnen benaderen. Ouders moeten niet alleen vertrouwen hebben in de hulpverlening, ook andersom is dat van belang.

De nadruk zou dan meer moeten komen op ouderschap en opvoeding. Ook een verruiming naar (ouders van) jongeren is aangewezen. Wanneer jongeren signalen geven niet goed in hun vel te zitten, moeten niet alleen zichzelf de weg vinden naar de nodige hulp en ondersteuning, ook de leefomgeving heeft nood aan informatie of hulp.

Idealiter is een Huis van het Kind, of misschien beter een Huis van de Ouders of een Huis van het Gezin, ook lokaal ingebed en lokaal bereikbaar.

1. Wat is het standpunt van de minister ten aanzien van de bedenkingen aangaande de aandacht voor ouders vanuit de Huizen van het Kind en vanuit de jeugdhulpverlening in het algemeen?
2. Wat is het standpunt van de minister ten aanzien van de bedenkingen aangaande de aandacht voor jongvolwassenen vanuit de Huizen van het Kind?
3. Neemt de minister maatregelen om de (doelgroep)werking van de Huizen van het Kind aan te passen op basis van deze bedenkingen?
4. Heeft de minister cijfers over het aantal Huizen van het Kind in Vlaanderen en over het percentage dat gemeentelijk, dan wel intra- of intergemeentelijk georganiseerd is?

ANTWOORD

op vraag nr. 540 van 23 mei 2016

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1-2. Huizen van het Kind zijn lokale samenwerkingsverbanden van actoren die van betekenis zijn voor gezinnen. De doelstelling van deze actoren is om samen de krachten te bundelen opdat meer gezinnen beter ondersteund worden.

Opvoedingsondersteuning, vanuit een positieve visie op kind en ouder, en vanuit een contextgerichte benadering, is één van de belangrijke pijlers hierbinnen. De doelgroep, het bereik van de Huizen van het Kind is zeer duidelijk opgenomen in het decreet houdende de organisatie van de preventieve gezinsondersteuning van 29 november 2013. De preventieve gezinsondersteuning richt zich tot alle gezinnen met kinderen en jongeren, tot kinderen en jongeren en tot aanstaande ouders. Het leeftijdsbereik van elk Huis van het Kind is afhankelijk van de vragen die het Huis van het Kind bereiken en het aanbod dat hiertoe georganiseerd wordt en sluit zo veel als mogelijk aan bij de lokale realiteit. Ook in de doelstellingen is het opzet duidelijk: het doel is het welbevinden van aanstaande ouders en gezinnen met kinderen en jongeren te bevorderen door hen te ondersteunen op het gebied van welzijn en gezondheid, zodat voor ieder kind en jongere maximale gezondheids- en welzijnswinsten gerealiseerd worden.

Zoals dus voorzien, kan de diversiteit aan actoren en de lokale realiteit ervoor dat er vanuit verschillende perspectieven kan gewerkt worden, waarbij de ene actor eerder vertrekt vanuit ouderperspectief en de andere eerder vanuit kindperspectief én waarbij ze tegelijk verbonden worden door de gezamenlijke positieve visie.

Op dit moment 123 Huizen van het Kind, over 177 gemeenten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en maken we er werk van om tegen het einde van de regeerperiode te voorzien in een volledige dekking van Vlaanderen.

We hebben vandaag geen evidentie om te stellen dat het kindperspectief het ouderperspectief zou overheersen waarbij dit zou leiden tot vermijdingsgedrag van ouders. Wanneer we kijken naar het aanbod opvoedingsondersteuning, in de ruime zin van het woord, dat samengebracht wordt in Huizen van het Kind zien we veel aanbod dat zich richt naar en met ouders, zoals de gezinsbond, de opvoedingswinkels, inloopteams, initiatieven zoals DOMO,...

Dit sluit niet uit dat het artikel uit Sociaalnet.be geen bijdrage kan leveren in de verdere visie-ontwikkeling en de aandachtspunten binnen de verdere ontwikkeling van de Huizen van het Kind. Zo monitort Kind en Gezin die ontwikkeling en de verschillende initiatieven en activiteiten van de Huizen van het Kind.

In de ambitie om van de Huizen van het Kind echte basisvoorzieningen te maken als eerste baken in de preventieve gezinsondersteuning is een basishouding van respect voor de ouder en aandacht voor een gelijkwaardige relatie tussen ouder en professioneel iets dat mag verwacht worden aanwezig te zijn bij iedere dienstverlener en jeugdhulpverlener. We blijven dan ook aandacht hebben voor ondersteuning van ouderschap en het expertisecentrum opvoedingsondersteuning (EXPOO) hierbinnen een belangrijke partner. EXPOO ontwikkelde reeds richtlijnen en verspreid deze over een breed publiek. In deze richtlijnen gaat het over het belang van vraaggericht, krachtgericht en netwerkgericht werken. Het gaat ook over het belang van het inbedden van opvoedingsondersteuning in het ruimere verhaal van

preventieve gezinsondersteuning. EXPOO verspreidt deze richtlijnen op verschillende manieren, onder meer via bijscholingstrajecten, via webinars en ook via inspirerende magazines. Als voorbeeld verwijzen we graag naar het Expoo magazine rond 'ondersteuning aan ouders van jongeren' dat in 2015 verscheen en kan worden gedownload van de Expoo website. Het bevat onder meer 36 inspirerende praktijken waar opvoedingsondersteuners mee aan de slag kunnen. Naast de aandacht voor de ouder algemeen, is het ook onze intentie om de Huizen van het Kind een rol te laten spelen in minder bereikte doelgroepen. We willen hierbij de Huizen van het Kind ook ondersteunen en we denken hierbij bijvoorbeeld ook aan zwangeren, de ouders van tieners en adolescenten en ook de jongeren zelf,... We willen dit doen door bijvoorbeeld de Huizen van het Kind ook een duidelijke rol te laten spelen in de preventie en sensibilisering inzake bijv. suïcidepreventie, relatie-ondersteuning, radicalisering,... Maar ook door duidelijke linkjes te leggen met de eerstelijnsgezondheidszorg en onderwijs.

3. Het is belangrijk op een objectieve manier zicht te krijgen op de stand van zaken van de Huizen van het Kind. Vanuit Kind en Gezin wordt op dit moment een bevraging opgesteld. Via deze bevraging zullen alle Huizen van het Kind in 2016 een beeld geven op hun huidige werking, en meer bepaald over de diversiteit van aanbod en actoren die betrokken zijn en de mate van hun betrokkenheid. De bedoeling is om de ondersteuning van de Huizen van het Kind af te stemmen op de resultaten van de bevraging. De geuite bedenkingen kunnen bij de interpretatie van de bevraging worden meegenomen.
4. De lijst met erkende Huizen van het Kind en hun werkingsgebied is beschikbaar op <http://www.huizenvanhetkind.be/hk/dehuizen/> en wordt telkens aangevuld met nieuwe erkenningen.

Er zijn op datum van 31 mei 2016 127 HvhK:

- waarvan 1 in het BHG
- waarvan 22 intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in Vlaanderen
- waarvan 104 gemeentelijke samenwerkingsverbanden in Vlaanderen

Met andere woorden, naast Brussel waar het Huis van het Kind zich op gewestniveau ontwikkelt, zijn 17% (+/- 1 op 5) van de Vlaamse Huizen van het Kind intergemeentelijk georganiseerd.